

Afgrænsningsnotat for etablering af solenergianlæg ved Mesballe

Baggrund

Navn Solutions har ansøgt om tilladelse til etablering og opstart af planlægningen for etablering af et solenergianlæg beliggende ved Mesballe, syd for Ryomgård. Syddjurs Kommune er positivt indstillet omkring tiltag i form af produktion af vedvarende energi, og ønsker at projekterne også skal skabe såkaldt merværdi, i form af f.eks. bedre sikring af grundvandet, mere biodiversitet eller lignende.

Oversigtskort, der med orange markering angiver placering af projektet.

Projektets gennemførelse kræver udarbejdelse af lokalplan og kommuneplantillæg. Planlægning for energi, og planlægning, der fastlægger rammerne for projekter på miljøvurderingslovens¹ bilag 1 og 2, skal miljøvurderes, med mindre det kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 1976 af 27/10/2021)

lokalt plan jf. miljøvurderingslovens § 8. Solcelleanlæg er anført på lovens bilag 2, pkt. 3a, defineret som "industrieanlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand". Syddjurs Kommune vurderer ikke, at det konkrete område er et mindre område på lokalt plan. Tillæg til kommuneplan nr. 4 og udkast til lokalplan nr. 438 skal derfor miljøvurderes.

Navn Solutions har anmodet om, at projektet skal undergå en frivillig miljøvurdering, jf. miljøvurderingsloven § 19 stk. 4, hvorfor der ikke er foretaget en indledende screening af projektet.

For at simplificere processen vil der blive udarbejdet en samlet miljøredegørelse af plangrundlaget og projektet.

Projektbeskrivelse

Navn Solutions ønsker at opføre et solcelleanlæg på et ca. 17,1 ha stort areal, beliggende syd og sydøst for Mesballe, syd for Ryomgård, på matr.nr. 2o, 9k, 3ag, 3bk & 3v, Mesballe By, Skarresø. Udbredelsen af projektområdet ses af ovenstående oversigtskort.

Området bliver hegnet med et ca. 2,5 meter højt fast hegn med beplantning på ydersiden. Derudover afgrænses området af de eksisterende skovplantninger og buske. Serviceveje forventes etableret som minimum 3 meter brede grusveje, og transformatoren placeres i midten af anlægget. Projektarealet ligger i umiddelbar nærhed til overordnet transformerstation og energitransmissionsnet med god vejadgang til området.

Anlægget vil have en begrænset refleksion, grundet en behandling af solcelleanlæggene, der medfører en ru overflade.

Der kan etableres hegnslåger til gennemgange og etableres afgræsning med får. Projektet er ikke endeligt projekteret, og bygherre har til hensigt at involvere de nærmeste naboer, samt en biolog, på forskellige tidspunkter i projektførelsen.

Området har for nuværende karakter af skov og teknisk landskab, da der er en større transformatorstation umiddelbart op til projektområdet. Der er således flere master med elledninger, der går ind over projektområdet, og umuliggør alternativ planlægning for bl.a. bolig og erhverv i området.

Væsentligste arealkonflikter

Syddjurs Kommune vurderer, at de væsentligste arealkonflikter består i, at det meste af arealet ligger inden for skovbyggelinje og umiddelbart op ad et fredskovsareal. På dele af arealet er der en kortlagt V1 jordforurening, og projektområdet ligger inden for høringsområdet for Aarhus Lufthavn. Arealet er i Kommuneplan 2020-2032 udpeget som en økologisk forbindelse. Derudover skal det afklares, om der kan være negative påvirkninger for naboerne på baggrund af projektet, særligt i forhold til den landskabelige påvirkning og støj fra projektet i alle anlæggets faser. Desuden medfører det nærliggende højspændingsanlæg begrænsninger i arealanvendelsen, bl.a. under højspændingsledninger mm.

Offentlige høringer og borgerinddragelse

Projektet har i perioden 13. november til 1. december 2020 været i forudgående offentlig høring, og den 30. oktober 2021 afholdt Syddjurs Kommune et offentligt møde omkring solenergianlægget. Ved mødet blev særligt fremhævet, at lokalbefolkningen ønsker fokus på følgende punkter: Karakteren af den grønne afskærmning, de gode traveture i hverdagen, lokal deltagelse og øvrige projekter uden for projektområdet, der kan nyde godt af opmærksomheden. Kommunen lægger endvidere op til yderligere lokal inddragelse. Formålet med dette er, at sikre lokal viden og arbejde for at imødekomme ønsker i forbindelse med projektet. Kommunen har endvidere udarbejdet en hjemmeside, som løbende opdateres med indhold om projektet og processen for igangsætning heraf.

Afgrænsning af miljøredegørelsens indhold

Kommunen skal, i henhold til Miljøvurderingslovens § 11, udarbejde et afgrænsningsnotat for miljøredegørelsen. Dette afgrænsningsnotat fastlægger indholdet af den miljøredegørelse, bygherre skal udfærdige. Notatet udgør derfor aftalegrundlaget mellem myndigheden og bygherre, som skal sikre, at der kan foretages en fyldestgørende miljøvurdering af projektet og planlægningen herfor. Miljøredegørelsen skal omfatte både kortvarige og langvarige eventuelle påvirkninger i både anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen, for projektet. Derudover skal der også indtænkes eventuelle sekundære og kumulative effekter, i form af andre eksisterende og/eller planlagte projekter i området.

Der skal desuden foretages en vurdering af den eventuelle miljøpåvirkning ved 0-alternativet, som i dette tilfælde vurderes at være, at der ikke etableres et solcelleanlæg.

Kommunens grundlag for afgrænsningen af miljøredegørelsen er den nuværende viden om projektet, samt offentligt tilgængeligt data på nuværende tidspunkt.

Såfremt der undervejs i processen opstår ny viden, foretages projektændringer eller lignende, skal dette også vurderes i henhold til gældende lovgivning. I øvrigt, skal miljøredegørelsen leve op til miljøvurderingsloven, for så vidt angår indhold og omfang.

Afgrænsning af miljøparametre

I miljøvurderingsloven er der krav om, at miljøvurderingen skal forholde sig til de relevante af følgende miljøparametre, som samlet set er et meget bredt miljøbegreb:

Biologisk mangfoldighed, fauna og flora, befolkningen, menneskets sundhed, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, arkitektonisk-og arkæologisk arv samt faktorernes indbyrdes forhold.

Syddjurs Kommune vurderer, at miljøredegørelsen skal indeholde information om de nedenstående miljøparametre og underpunkter i venstre kolonne i nedenstående tabel. En nærmere uddybning af hvilken information miljøredegørelsen skal indeholde, fremgår af højre kolonne i nedenstående tabel. For hver miljøparameter, skal der redegøres for den nuværende tilstand, den forventede konsekvens af vedtagelse af projektet, i alle dets faser, samt en vurdering af graden af negativ eller positiv påvirkning af miljøparameteren samt evt. behov for afværgende foranstaltninger og/eller overvågningsprogram.

Syddjurs Kommune vurderer, at de nævnte miljøparametre, på baggrund af viden om de eksisterende forhold i projektområdet, samt udpegninger og tilhørende retningslinjer for området i Syddjurs Kommuneplan 2020-2032 (herefter angivet "Kommuneplan"), kan blive påvirket, positivt eller negativt ved realisering af projektet.

Miljøparametre	Indhold af beskrivelse og vurdering
<p>Biologisk mangfoldighed, fauna og flora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Områdets naturindhold • Dyrelivets anvendelse af, og færdsel i, området • Økologiske forbindelser og spredningskorridorer • Skovbyggelinjer omkring fredskoven • Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) • Forekomst og påvirkning af evt. bilag IV-arter i området • Biologisk mangfoldighed 	<p>Projektområdets natur- og artsindhold, på baggrund af besigtigelse i området, data fra offentligt tilgængelige databaser som f.eks. Danmarks Miljøportal, naturdata.miljoportal.dk, arealinfo.dk, arter.dk og naturbasen.dk. Herunder evt. nye fund af fredede, sjældne eller truede arter.</p> <p>Projektområdets funktion som spredningskorridor og økologisk forbindelse, i henhold til bl.a. retningslinjer i kommuneplanen. Overvej evt. afværgeforanstaltninger, f.eks. i form af faunapassager til hjortevildt, i forbindelse med projektet.</p> <p>Udbredelsen af skovbyggelinjer og deres evt. betydning for planlægning og projekt.</p> <p>Evt. påvirkning af Bilag IV-arter, samt evt. påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område og evt. påvirkning af opnåelse af målsætningen for området.</p> <p>Redegørelse for, om den biologiske mangfoldighed kan tilgodeses med projektet.</p>
<p>Befolkningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visuel påvirkning af nærmeste beboelser omkring projektområdet • Visuel og landskabelig påvirkning fra Mesballe by og veje, der ligger op til projektområdet • Fremtidige muligheder for rekreativ færdsel i området • Transportveje og øget transport i anlægsfasen • Socioøkonomiske forhold 	<p>Visualiseringer af projektområdet fra de nærmeste beboelser, Mesballe by og tilstødende veje, samt beskrivelse og vurdering af ændring.</p> <p>Mulighed for rekreativ benyttelse af området.</p> <p>Benyttelse af transportveje til projektområdet. Herunder evt. påvirkning af øget transport i anlægsfasen.</p> <p>Lokale socioøkonomiske forhold baseret på Kommuneplanens retningslinjer for turisme og erhverv.</p>

<p>Menneskets sundhed:</p> <ul style="list-style-type: none">• Anlægsfasen, herunder afledte gener som transport af materialer, trafik, støv og støj• Refleksioner fra solcellemodulerne• Støj fra anlægget• Magnetfelter omkring tekniske anlæg og kabler• Kumulative effekter af ovenstående• <i>Sikkerhed ved anlæg omkring elanlæg</i>• <i>Nærhed mellem forskellige elanlæg</i>	<p>Betydning af anlægsfasen for menneskets sundhed.</p> <p>Gener fra evt. refleksioner, magnetfelter og støj fra solcellerne, i forhold til gældende regulativer og grænseværdier for områderne. Herunder skal der foretages en vurdering af, om de vejledende støjgrænser overskrides ved de nærmeste boliger.</p> <p>Kumulative effekter af allerede eksisterende potentielle faktorer som f.eks. støj, magnetfelter mm, der findes i forbindelse med den eksisterende transformatorstation og højspændingsledninger, samt evt. andre nærliggende projekter og anlæg.</p> <p><i>Redegørelse for anlægsfasen i forhold til sikkerhedshensyn ved anlægsarbejde nær eksisterende elanlæg (luftledninger og kabler).</i></p> <p><i>Redegørelse for nærheden mellem forskellige elanlæg og evt. konsekvenser heraf, i form af evt. personskaade.</i></p>
<p>Jordbund, vand og luft:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mulig påvirkning af V1 jordforurening i området• Påvirkning af grundvand og overfladevand• Påvirkning af luftkvaliteten	<p>Afklaring af, om projektet vil kunne påvirke en evt. jordforurening i området, eller omvendt. Desuden afklares om en evt. jordforurening vil kunne oprenses, hvis der er behov herfor. Enten før, under, eller efter projektets anlæg.</p> <p>Betydning for områdets udpegning om "drikkevandsområde" i Kommuneplanen. Herunder beskrivelse af jordbundstype.</p> <p>Beskrivelse af solcellernes rengøring, brug af hydraulisk olie m.v. i relation til sikring af grundvand.</p> <p>Forventede reducerede emissioner.</p>
<p>Klimatiske faktorer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mulig påvirkning af klimaet• Oversvømmelsesrisiko/lokale lavninger	<p>Energiproduktion set i forhold til energi brugt til produktion af anlægget.</p> <p>Placering af tekniske anlæg i forhold til oversvømmelsesrisiko, baseret på udpegninger i Kommuneplanen.</p>
<p>Materielle goder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Afledte effekter i form af behov for nye kabelføringer og/eller udvidelse af	<p>Afklar, om der er behov for øvrige tekniske anlæg eller kabler uden for projektområdet.</p>

<p>transformerstationer uden for projektområdet</p> <ul style="list-style-type: none">• Betydning for Aarhus lufthavn (projektet er beliggende inden for lufthavnens høringsområde)• Påvirkning af naboers ejendomsværdi• Arealforbrug• <i>På og nær arealet er der tinglyste rådighedsservitutter omkring eksisterende elanlæg</i>• <i>Bestemmelser vedr. etablering af anlæg i nærheden af elanlæg</i>• <i>Evt. eksisterende jordledninger</i>• <i>Nærhed mellem forskellige elanlæg</i>• <i>Adgangsveje til og flugtveje fra højspændingsstationen</i>• <i>Kumulative effekter i forbindelse med planlægning for udvidelse af Mesballe Højspændingsstation</i>	<p>Disse skal også vurderes i forhold til de øvrige miljøfaktorer.</p> <p>Evt. konsekvenser af refleksionsgener for flytrafikken ved Aarhus Lufthavn.</p> <p>Redegørelse for forhold omkring evt. ændringer i naboejendommenes værdi m.v.</p> <p>Redegørelse for evt. konsekvenser ved inddragelse af landbrugsjord.</p> <p><i>Redegørelse for restriktioner vedr. opsætning af solceller, høje genstande, beplantning, nærforingsberegninger, krydsning af elanlæg med forsyningsledninger i forhold til rådighedsservitutter og bestemmelser vedr. elanlæg, samt høje elektrisk ledende objekter nær jordkabelanlæg.</i></p> <p><i>Undersøgelse af om anlægget skal jordes, samt solcelleanlæggets følsomhed over for inducerede spændinger i anlæggets DC-ledninger.</i></p> <p><i>LER-registeret skal konsulteres, hvis der skal graves på arealet.</i></p> <p><i>Redegørelse for nærheden mellem forskellige elanlæg og evt. konsekvenser heraf, i form af evt. skade på elforsyningsnettet.</i></p> <p><i>Redegørelse for opretholdelse af adgangsveje til og flugtveje fra højspændingsstationen.</i></p> <p><i>Redegørelse for evt. kumulative effekter for udvidelse af nærliggende højspændingsstation.</i></p>
<p>Kulturarv og arkæologisk arv:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Nærliggende fortidsfund</i>	<p><i>Museum Østjylland anbefaler, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af det berørte areal inden anlægsarbejdet påbegyndes. Stillingtagen hertil.</i></p>
<p>Landskab:</p> <ul style="list-style-type: none">• Visuel påvirkning af landskabet	<p>Beskrivelse af det eksisterende landskab.</p> <p>Påvirkning af landskabsværdier herunder udarbejdelse af visualiseringer af projektet.</p> <p>Visualiseringspunkterne vil blive aftalt mellem Kommunen og opstiller.</p>

	Landskabelig påvirkning i forhold til placering af evt. lynafleder. Afbødende foranstaltninger i forhold til landskabspåvirkninger, eks. beplantning eller. lign.
Faktorenes indbyrdes forhold: <ul style="list-style-type: none"> Vurdering af indbyrdes forhold mellem samtlige miljøfaktorer 	Påvirkning som de forskellige miljøparametre har på hinanden, samt en samlet konklusion herpå.

Høring af berørte myndigheder

Et udkast til afgrænsningsnotatet har været i høring hos følgende berørte myndigheder, i perioden 29. april 2022 til 27. maj 2022:

- Norddjurs Kommune E-mail
- Bolig- og Planstyrelsen E-mail
- Erhvervsstyrelsen E-mail
- Miljøstyrelsen E-mail
- Naturstyrelsen E-mail
- Energistyrelsen E-mail
- Energinet.dk E-mail
- Vejdirektoratet E-mail
- Museum Østjylland E-mail
- Region Midtjylland E-mail

Der er indkommet høringssvar fra Museum Østjylland og Energinet inden høringsfristens udløb.

Af høringssvar fra Museum Østjylland fremgår, at der ikke er registreret fortidsminder på selve arealet. I områderne umiddelbart op til arealet er der dog registreret flere gravhøje, en affaldsgrube og højryggede agre. Der er derfor mulighed for tilstedeværelse af fortidsminder på arealet. Museum Østjylland anbefaler, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af det berørte areal, inden anlægsarbejdet påbegyndes.

På baggrund af høringssvaret fra Museum Østjylland, tilføjes i afgrænsningsnotatet, at der skal tages stilling til en evt. arkæologisk forundersøgelse af arealet.

Af høringssvar fra Energinet fremgår det, at der p.t. planlægges for en udvidelse af den nærliggende højspændingsstation ved Mesballe, for at der fremtidigt kan tilsluttes solenergianlæg på elnettet. Udvidelsen af højspændingsstationen overlapper geografisk med etablering af solenergianlægget. Energinet har efterfølgende indvilliget i at flytte udvidelsen uden for projektområdet.

Det tilføjes derfor i afgrænsningsnotatet, at de evt. kumulative effekter af projektet, og den påtænkte udvidelse af højspændingsstationen skal vurderes.

Af høringsvaret fra Energinet fremgår det ligeledes, at der er tinglyste rådighedsindskrænkelse og respektafstande ved elledninger og lign. i området. Der må derfor ikke etableres anlæg af nogen art, inden for disse arealer. Eltransmission kan, i særlige tilfælde, dispensere fra servitutterne, forud for arbejdet.

Af høringsvaret fremgår desuden:

- Der må ikke opstilles solceller inden for servitutarealet.
- Der må ikke plantes træer eller buske, der forventes at blive højere end 3 meter, inden for servitutarealet.
- Beplantning uden for servitutarealet, kan ske såfremt det sikres, at træer og buske ikke kan vælte og beskadige elanlæg. Respektafstanden på 15 meter til nærmeste luftledning, bør tages hensyn til ved planlægning af beplantning.
- I servitutarealet for jordkabler må der ikke tilplantes med arter med dybdegående rødder.
- Bygherre skal udføre, vurdere og analysere nærføringsberegninger, samt etablere evt. afværgeforanstaltninger for egen regning, ved opførelse af solenergianlæg i nærheden af eltransmissionsanlæg.
- Hvis Eltransmissions elanlæg skal krydses med forsyningsledninger til et solcelleanlæg, skal disse begrænses og må kun etableres vinkelret på det eksisterende anlæg, efter godkendelse fra Eltransmission.
- Eltransmission anbefaler, at bygherre undersøger, om anlægget skal jordes.
- Eltransmission anbefaler, at bygherre undersøger solcelleanlæggets følsomhed over for inducerede spændinger i solcelleanlæggets DC-ledninger, og at bygherre placerer solcelleanlægget tilstrækkeligt langt væk fra elanlægget under hensyntagen til dette.
- Eltransmission gør opmærksom på, at der kan forekomme nedfalden is under og omkring et luftledningsanlæg ved visse vejrforhold. Eventuelle skader på solcelleanlægget er Eltransmission uvedkommende.
- Elanlæg og høje objekter må ikke komme hinanden så nær, at der kan opstå fare eller ske skade for personer og elanlæg eller true forsynings sikkerheden.
- Høje objekter skal placeres i "vælteafstand" fra luftledninger.
- Høje elektrisk ledende objekter nær jordkabelanlæg, bør ikke placeres nærmere end 52 meter fra centerlinjen fra disse anlæg, for beskyttelse mod spændingsstigning i jorden.
- Adgangsveje til og flugtveje fra højspændingsstationen skal friholdes, og være lette at passere.
- Af sikkerhedshensyn skal der indhentes en arbejdsinstruktion, når der arbejdes i en højde over 3 m fra eksisterende terræn inden for en afstand på 15 m fra yderste fase for luftledningen og 1 m fra kabler. Denne skal afleveres til Eltransmission i underskreven stand.
- Entreprenøren har pligt til at forespørge i LER-registeret (ledningsejerregisteret) inden der graves i jorden.

Bemærkningerne i høringsvaret har givet anledning til en række tilføjelser i afgrænsningsnotatet. Alle ændringer, som er tilføjet afgrænsningsnotatet, som følge af høringen af berørte myndigheder, er markeret med *kursiv* i oversigten.

Slutteligt nævnes det, at et tidligere vilkår om, at der skal udarbejdes visualiseringer for år 0, 5 og 10 efter etablering, erstattes af at "der udarbejdes visualiseringer af projektet". Størstedelen af området er i forvejen omkranset af høj beplantning, som bevares, hvorfor der ikke skal påregnes en etableringsfase til opvækst af beplantningsbæltet. En visualisering af projektet i år 0 efter etablering forventes derfor omtrent at være svarende til visualisering i år 10.

Videre forløb

Syddjurs Kommune fremsender dette afgrænsningsnotat til ansøger, som udarbejder en miljøredegørelse i henhold til miljøvurderingslovens § 20.

Miljøredegørelsen vil indgå i Kommunens endelige afgørelse af, om der kan meddeles tilladelse til projektet jf. miljøvurderingslovens § 25.

Med venlig hilsen

Navn

Miljø og Klima
Syddjurs Kommune